

MOEYAERT, Camiel (Brugge 5 maart 1868 – Brugge 25 oktober 1946).

Werd hoofdredacteur van de katholieke *De Gazette van Brugge*, was actief in de Katholieke Burgersgilde en behoorde in 1887 tot de stichters van *De Vrije Vlamingen*. Moeyaert pleitte voor de Vlaamse ontvoogdingsstrijd, voor maatregelen ter bescherming van de landbouw en voor een progressief belastingstelsel. In 1896 was hij medestichter van de Brugse afdeling van de daensistische *Christene Volkspartij*. Hij verliet *De Gazette van Brugge* en begon een drukkerij, waar daensistische bladen als *Het Vrije Woord*, *Het Recht* (1898-1914), *Het Vrije Volk* (1901-1904) en *De Volkseeuw* (1909-1914; 1919-1921) werden gedrukt.

Als politicus behoorde Moeyaert tot de radicale vleugel in de *Daensistische Beweging*. Hij was kandidaat bij verkiezingen voor de Brugse gemeenteraad (1899, 1903, 1907 en 1911), de West-Vlaamse provincieraad (1899, 1904) en de Kamer (1900, 1902 en 1912). Hij verdedigde de zelfstandigen en kleine middenstanders, die zich bedreigd voelden door de opkomst van coöperaties en warenhuizen. Voor de gemeenteraadsverkiezingen van 1907 en 1911 vormde hij een eenheidslijst van daensisten en leden van de Vrije Burgersbond. Toen priester *Florimond-Alphonse Fonteyne* in 1911 een nieuwe periode in de Brugse Daensistische Beweging inluidde, werkten Moeyaert en *Bernard Minnebo* loyaal met hem samen.

Toen de Duitsers in 1914 Brugge bezetten, stopte Moeyaert met de publicatie van zijn bladen. In 1917 leverde hij enkele activistische plakbrieven en drukwerk, onder meer voor de *Groeningewacht*. Ook gaf hij van 25 september 1918 af, met Duitse toestemming, het *Brugsch Dagblad* uit, waarin hij weliswaar de Vlaamse zaak verdedigde maar zich steeds loyaal Belgisch opstelde. Pogingen van de Brugse activistische propagandist, *Albert Maene*, om Moeyaert tot toetreding tot het *activisme* over te halen mislukten. Niettemin werd Moeyaert na de bevrijding, eind oktober 1918 omwille van zijn activiteiten als drukker tijdens de bezetting gearresteerd.

Tijdens zijn kortstondige voorlopige invrijheidsstelling (juni 1919), kwam hij nog zonder succes op bij de parlementsverkiezingen als eerste plaatsvervanger op de Brugse lijst van priester *Fonteyne*. Op zijn proces (4 november 1920) voor het Brugse assisenhof verdedigde hij zich door te stellen dat enkel een Duitse toestemming zijn dagblad niet activistisch maakte, terwijl hij anderzijds was gedwongen (met dreiging van opeising van zijn drukkerij) activistische pamfletten te drukken. Op basis van deze argumenten werd hij vrijgesproken.

Toen priester *Fonteyne* in 1920 uit het politieke leven van Brugge verdween, nam Moeyaert de uit-

gave van diens weekblad *De Volkseeuw* over. Voor de gemeenteraadsverkiezingen van 24 april 1921 vormden de Brugse daensisten een kartellijst met **Het Vlaamsche Front**, die onder de naam "Demo-Fronters" door Moeyaert werd aangevoerd. Zowel Moeyaert als de Vlaams-nationalist **Odile van den Berghe** trad tot de gemeenteraad toe. Reeds op de eerste gemeenteraad (20 juni 1921) pleitte Moeyaert voor de aanvaarding van een motie voor de verneerlandsing van de Gentse universiteit. Alhoewel hij in de raad steeds zowel de christen-democratische en als de Vlaamse eisen verdedigde, verweet een deel van zijn daensistische achterban hem dat hij meer Vlaams-nationalist dan daensist was geworden. Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 1926 leidde hij dan ook opnieuw een exclusief daensistische lijst, zonder de Fronters, die eveneens apart deelnamen. Het werd voor beide partijen een debacle en de twee zetels van 1921 gingen verloren. Tijdens de jaren 1930 kwam Moeyaert via zijn drukkersactiviteit in contact met een groep dissidenten uit de kleine burgerij en stond voor de gemeenteraadsverkiezingen van eind 1938 op een rexistische lijst. Hij behaalde slechts 118 stemmen. De volgende jaren hield hij zich alleen nog met zijn drukkerij bezig.

LITERATUUR: R. van Eenoo, *Een bijdrage tot de geschiedenis der arbeidersbeweging te Brugge (1864-1914)* (IUCHG, Verhandeling IV, 1959); – id., *De pers te Brugge 1792-1914. Bouwstoffen* (IUCHG, Bijdragen 20, 1961); – G. Demarest, *De Vlaamse Beweging te Brugge, 1918-1930*, RUG, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, 1975; – K. Rotsaert, *Priester Fonteyne en het fonteynisme te Brugge*, 1975; – id., *Het daensisme in West-Vlaanderen*, 1989; – F. van Campenhout, 'Moeyaert, Camille (Camiel) Louis Pieter' in NBW, XII, 1990; – id., LDB, 1993.

FRANS VAN CAMPENHOUT